

Το Μοναστήρι του Μαχαιρά
Και Το
Κρησφύγετο Του Αυξεντίου
Ανδρέας Ηρακλέους

Ίδρυση

- ▶ Οι πατέρες Ιγνάτιος και ένας άλλος γηραιός μοναχός ο Προκόπιος αποφάσισαν, να ανεγείρουν μοναστήρι, το οποίο θα λειτουργούσε σύμφωνα με το κοινοβιακό πρότυπο που ακολουθούσαν τα μεγάλα μοναστικά κέντρα της εποχής. Για τον λόγο αυτό μετέβησαν στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνάντησαν τον αυτοκράτορα Μανουήλ Κομνηνό (1143-1180) και του εξέθεσαν την επιθυμία τους. Ο φιλόχριστος αυτοκράτορας όχι μόνο τους χορήγησε τα απαραίτητα χρήματα, αλλά επίσης δώρισε στο νέο μοναστήρι το όρος στο οποίο θα ανεγειρόταν μαζί με την γύρω περιοχή, έδωσε σ' αυτό το Σταυροπήγιο και το προνόμιο να είναι η Μονή ελεύθερη και αφορολόγητη τόσο από το δημόσιο όσο και από ιδιώτες. Αυτά τα προνόμια αργότερα κατοχυρώθηκαν και από τους αυτοκράτορες Ισαάκιο και Αλέξιο της δυναστείας των Αγγέλων. Ο Άγιος Ιγνάτιος με γραπτή διάταξη άφησε διάδοχο του τον Άγιο Νείλο που είναι και ο πρώτος ενθρονισμένος ηγούμενος του κοινοβίου. Ο Άγιος Νείλος το 1201 έγραψε Τυπική Διατάξη, δηλαδή κανόνες που ρυθμίζουν τον μοναχικό βίο και την ομαλή λειτουργία του κοινοβίου, η οποία σώζεται μέχρι σήμερα και από την οποία αντλούνται όλες οι πληροφορίες για την ίδρυση της Μονής. Εξελέγη επίσκοπος Ταμασού το 1209 αφήνοντας διάδοχο και νέο ηγούμενο τον Ιωακείμ, ενώ πολύ πιθανόν να έγινε και αρχιεπίσκοπος Κύπρου μεταξύ των ετών 1215-1221. Ως επίσκοπος Ταμασού επεκύρωσε την Διάταξη που έγραψε ως ηγούμενος και ίδρυσε γυναικείο μοναστήρι αφιερωμένο στην Θεοτόκο, το οποίο ονόμασε Βλαχερνίτισσα. Η μνήμη των ιδρυτών της Μονής Μαχαιρά Νεοφύτου, Ιγνατίου, Προκοπίου και Νείλου εορτάζεται στις 13 Δεκεμβρίου.^{[4][5]}

Σύγχρονη ιστορία

- ▶ Μετά την ανεξαρτησία της νήσου μας, η Μονή πέρασε δύσκολες στιγμές, οικονομικές και πνευματικές. Όταν ανέλαβε την ηγουμενία ο αρχιμανδρίτης Παύλος, μετέπειτα Μητροπολίτης Κυρηναίας, έθεσε τα θεμέλια για την πνευματική ανύψωση της Μονής στην μικράς διαρκείας περίοδο στην οποία ηγουμένευσε. Η διαδοχή στην ηγουμενία του αγιορείτη ιερομόναχου Αθανασίου (1993) σημάδεψε την σύγχρονη ιστορία της Μονής και απέτέλεσε σημαντικό σταθμό. Ο νέος ηγούμενος ανακαίνισε εξ ολοκλήρου την Μονή, κτιριακά και πνευματικά, μετατρέποντας την σε κοινόβιο κατά τα παραδοσιακά μοναστηριακά πρότυπα των αρχαίων κοινοβίων, τα οποία διασώθηκαν διά μέσου των αιώνων στο Άγιον Όρος. Ανεγέρθηκαν καινούργιοι ναοί και παρεκκλήσια, δημιουργήθηκαν νέοι χώροι για φιλοξενία, για διακονήματα, το σκευοφυλάκιο κ.ά. Μετά την εκλογή του π. Αθανασίου σε Μητροπολίτη Λεμεσού το 1999, τον διαδέχθηκε ως ηγούμενος ο αρχιμανδρίτης Αρσένιος,^{[8][9]} ο οποίος συνέχισε το έργο του προκατόχου του. Βρήκε όμως απρόσμενο θάνατο μαζί με τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας Πέτρο,^[10] επίσης πνευματικό τέκνο της Μονής, όταν το ελικόπτερο στο οποίο επέβαιναν συντρίβηκε στην θάλασσα στις 11 Σεπτεμβρίου 2004.^[11]

Ιερά Μονή Μαχαιρά

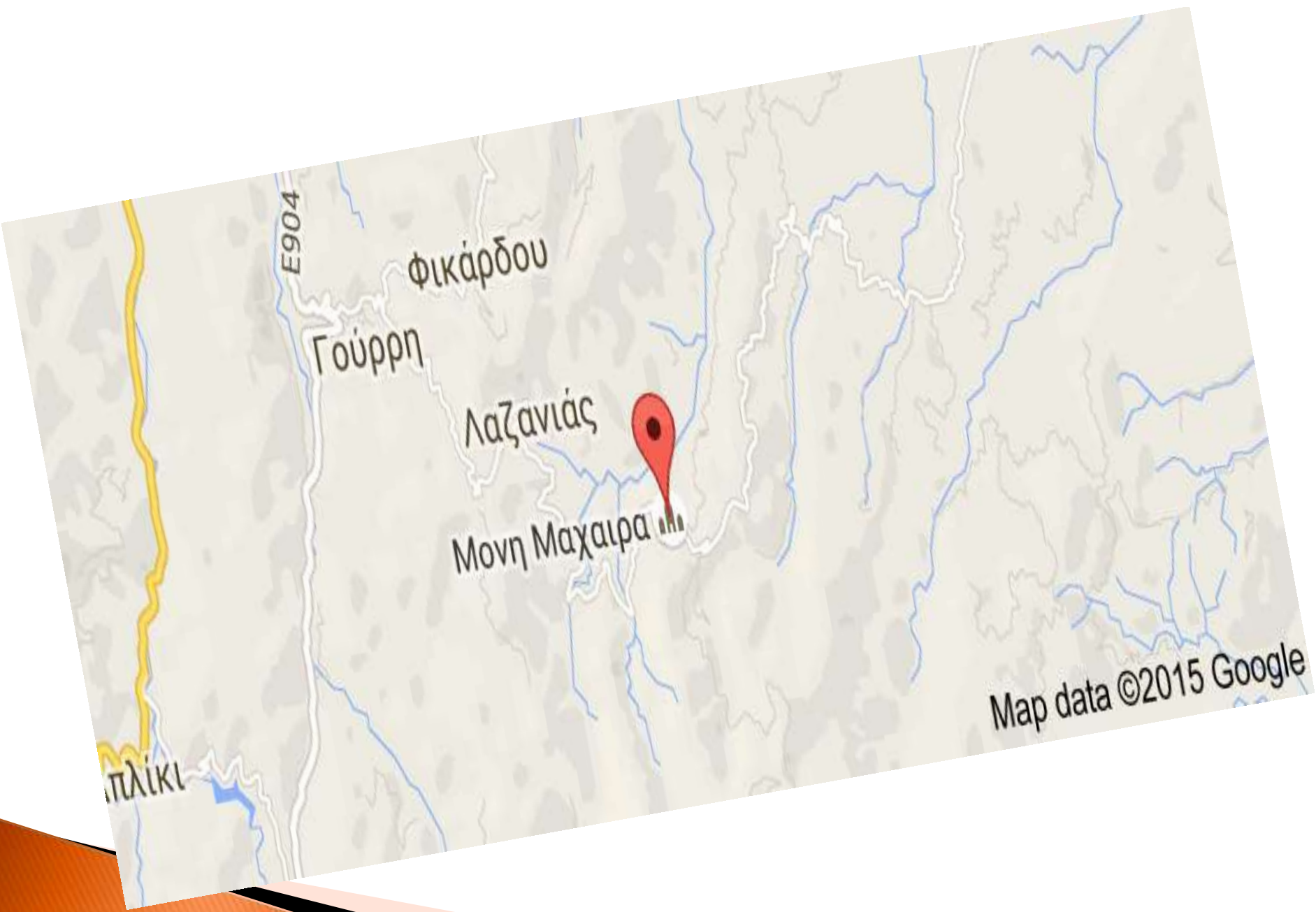
- ▶ Η Μονή Μαχαιρά βρίσκεται σε ένα υψόμετρο 870 μέτρα στην πλαγιά του βουνού Κιόνια σε μια γραφική γούβα των βουνών του Μαχαιρά. Στεγάζει τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας του Μαχαιρά, που αποδίδεται στον Άγιο Λουκά τον Ευαγγελιστή. Ο θρύλος λέει ότι ένας άγνωστος ερημίτης έφερε την εικόνα αυτή στη Κύπρο από τη Μικρά Ασία στα χρόνια της εικονομαχίας (8ος – 9ος αιώνας). Ο ερημίτης κατέλυσε σε μία σπηλιά στο βουνό του Μαχαιρά. Μετά το θάνατο του, η άγια εικόνα παρέμεινε εκεί μέχρι περίπου το 1145, όπου φωτισμένοι από τη Αγία Χάρη οι ερημίτες Νεόφυτος και Ιγνάτιος, έφτασαν στο σημείο και βρήκαν τη σπηλιά καλυμμένη με θάμνους. Οι δύο ερημίτες άκουσαν φωνή, τους δόθηκε ένα μαχαίρι με θεϊκό χέρι και, αφού έκοψαν τους θάμνους με το θεόσταλτο αυτό μαχαίρι, μπόρεσαν να πλησιάσουν την εικόνα.

Έτσι η εικόνα πήρε το όνομα «Μαχαιριώτισσα» ή πιο απλά του Μαχαιρά. Το μοναστήρι με το ίδιο όνομα χτίστηκε αργότερα στο ίδιο σημείο και είναι ένα από τα τρία Κυπριακά μοναστήρια που έχουν το ιδιαίτερο προνόμιο του Σταυροπηγίου..

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΕΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

Φικάρδου

Γούρρη

Λαζανιάς

Μονη Μαχαιρα

Πλίκι

Map data ©2015 Google

Πρώτα Χρόνια

- ▶ Ο Αυξεντίου γεννήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου του 1928 στο χωριό Λύση που βρίσκεται ανάμεσα στη Λευκωσία και στην Αμμόχωστο. Γονείς του ήταν ο Πιερής και η Αντωνία Αυξεντίου, και είχε μία μικρότερη αδελφή, την Χρυστάλα. Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και κατόπιν στο Γυμνάσιο της Αμμοχώστου, το πλησιέστερο προς τη Λύση. Αφού αποφοίτησε από το Γυμνάσιο, πήγε στην Ελλάδα με σκοπό να σπουδάσει στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, όμως στις εξετάσεις δεν κατάφερε να εισαχθεί.^[1] Κατετάχθη στον Ελληνικό στρατό και πέρασε από τη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών Πεζικού, ενώ παράλληλα μελετούσε φιλολογία για να μπει στην φιλοσοφική σχολή Αθηνών. Απολύθηκε από το Στρατό ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός Πεζικού και στη συνέχεια υπηρέτησε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα για λίγους μήνες, προτού και επιστρέψει στην Κύπρο το 1952,^[2] όπου εργάστηκε μαζί με τον πατέρα του και αρραβωνιάστηκε.

Ο Προδότης

- ▶ Στις 3 Μαρτίου συμπληρώνονται 53 χρόνια από τη μεγάλη θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου στο κρησφύγετο του Μαχαιρά.

Όπως όλοι γνωρίζουν το κρησφύγετο του Αυξεντίου περικυκλώθηκε από τα βρετανικά στρατεύματα μετά από προδοσία.

Αυτή η προδοσία δεν ήταν η μοναδική, όπως νομίζουν πολλοί αλλά ήταν ακόμα ένας κρίκος στη σειρά των προδοσιών που ακολουθούσαν τον Αυξεντίου και την ομάδα του.

Οι προδοσίες ξεκίνησαν από την πρώτη στιγμή που βγήκε στο βουνό, τον Ιούλιο του 1955 και τον ακολουθούσαν παντού και πάντοτε.

Η τελευταία ήταν αυτή του Μαχαιρά και ένοχος θεωρείται ο βοσκός της μονής. Όμως ο Πέτρος Φιλίππου (αυτό είναι το όνομα του) δεν ήταν ο βοσκός αλλά ο αγωγιάτης της μονής Μαχαιρά.

Όμως η γνωστή εκδοχή της ιστορίας τον θέλει ως βοσκό που η μάντρα του βρισκόταν απέναντι από το κρησφύγετο. Αν και σήμερα αυτή η μάντρα δεν υπάρχει (απ' ότι διαπίστωσα κατά την πρόσφατη επίσκεψη μου στο χώρο), όταν επισκεπτόμασταν το κρησφύγετο με το σχολείο μας έδειχναν την συγκεκριμένη μάντρα του θλιβερού προδότη, ως πειστήριο των όσων λέγονταν.

Η υπόθεση αυτή παρουσιάζει αρκετά κενά. Σε σημείο που να δημιουργεί την υποψία ότι ο Πέτρος Φιλίππου αποτέλεσε τον αποδιοπομπαίο τράγο στην όλη υπόθεση.

Θάνατος

- ▶ Στις 3 Μαρτίου του 1957 οι Άγγλοι, ύστερα από προδοσία πληροφορήθηκαν το κρησφύγετό του κοντά στο Μαχαιρά. Το περικύκλωσαν με αυτοκίνητα και ελικόπτερα, μετά από πολύωρη μάχη και αρκετούς νεκρούς Άγγλους έριξαν βενζίνη στο κρησφύγετο και τον έκαψαν ζωντανό. Το καμένο σώμα του θάφτηκε στις 4 Μαρτίου στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας, στο χώρο που είναι γνωστός σήμερα ως «Τα φυλακισμένα μνήματα» από τους Άγγλους στρατιώτες από φόβο λαϊκών εκδηλώσεων^[4]. Ο τότε ανταποκριτής του *Ασσοσιέϊντ πρες* στην Κύπρο Άλεξ Ευθυβούλου μετέδωσε μεταξύ άλλων ότι η μάχη άρχισε 4.30' π.μ και έληξε στις 2.00' μ.μ. Η μάχη διεξαγόταν υπό ραγδαίας βροχής και πριν φονευθεί ο Γρηγόρης Αυξεντίου έριψε περί τις 1000 σφαίρες και αρκετές χειροβομβίδες φονεύοντας 47 στρατιώτες. Την διεύθυνση της μάχης την είχε ο Υπολοχαγός Τζων Μίντλεττον^[5]. Πολλοί Έλληνες και ξένοι ποιητές εμπνεύστηκαν από τον αγώνα και το θάνατο του Γρηγόρη Αυξεντίου και έγραψαν ποιήματα προς τιμήν του, το σημαντικότερο εκ των οποίων *Ο Αποχαιρετισμός* του Γιάννη Ρίτσου.

Ευχαριστώ

